

Broj: IN-25-5-1
Datum: 05.05.2025. godine

U skladu sa Odlukom Agencije za bankarstvo Republike Srpske (u daljem tekstu: **Agencija**) o privremenim mjerama mikrokreditnim organizacijama za ublažavanje negativnih ekonomskih posljedica uzrokovanih vanrednim okolnostima – poplavama iz marta/aprila 2025. godine (Sl.glasnik RS br. 34/2025), direktor MKD Zdravo u skladu sa članom 46. Statuta MKD Zdravo, dana 05.05.2025. godine, donosi

PROGRAM POSEBNIH MJERA
za ublažavanje negativnih ekonomskih posljedica uzrokovanih vanrednim okolnostima –
poplavama iz marta/aprila 2025. godine

Predmet

1. MKD Zdravo će shodno raspoloživim informatičkim (softverskim) rješenjem za evidentiranje i praćenje kreditnog poslovanja učiniti sve što je moguće da očuva vlastitu likvidnost, strukturu i nivo kapitala u slučajevima kada je kreditna sposobnost klijenta pogoršana ili bi mogla biti pogoršana, odnosno čiji su izvori otplate evidentno smanjeni i time onemogućeno ili će biti onemogućeno uredno izmirivanje obaveza prema MKD Zdravo, a kao posljedica negativnog uticaja poplava iz marta / aprila 2025. godine (u daljem tekstu: **vanredne okolnosti ili poplave**).

2. MKD Zdravo može da odobrava olakšice, odnosno **posebne mjere** klijentima MKD Zdravo sa ciljem prevazilaženja poteškoća sa kojima se isti suočavaju, te pružanja olakšica klijentima kako bi u narednom periodu uredno izmirivali svoje obaveze prema MKD Zdravo.

3. Posebne mjere su mjere privremenog karaktera i odnose se na pružanje olakšica u vidu mogućnosti odgode plaćanja kreditnih obaveza, reprogramiranja kreditnih obaveza ili odobravanje drugih olakšica koje imaju za posledicu modifikaciju postojećih kreditnih obaveza klijenta MKD Zdravo, a uz preduzimanje svih ostalih mjera za upravljanje kreditnim rizikom.

Vrste privremenih mjera i olakšica, uslovi za njihovu primjenu

4. MKD Zdravo može, u smislu ovog Programa, odobriti posebne mjere na osnovu **pisanog zahtjeva klijenta** ili njihovo korišćenje može pokrenuti samoinicijativno u okviru redovnog procesa praćenja potraživanja u kašnjenju, imajući u vidu negativne ekonomske posljedice (direktne i/ili indirektne) uzrokovane vanrednim okolnostima.

5. U smislu ovog Programa, MKD Zdravo može na zahtjev klijenta odobriti posebne mjere za sve njegove kreditne obaveze po kojima klijent dužnik na dan podnošenja zahtjeva **nema kašnjenje duže od 30 dana**. Za kredit, odnosno klijenta koji je u kašnjenju više od 30 dana iz bilo kog razloga, MKD Zdravo može na zahtjev klijenta takav kredit refinansirati mimo ovog Programa, u cilju smanjenja rizika i dalje uredne otplate kredita.

6. Klijent MKD Zdravo može podnijeti zahtjev za odobravanje posebnih mjera iz člana 8. ovog Programa, u pisanoj formi **najkasnije u roku od 60 dana računajući od 23.04.2025. godine**, uz prilaganje dokaza definisanih internim aktima MKD Zdravo da je isti direktno ili indirektno pogođen negativnim posljedicama poplava.

7. U slučaju da je klijent MKD Zdravo pretrpio indirektnu materijalnu štetu (npr.: gubitak tržišta, kupaca, dobavljači i sl.), MKD Zdravo će od klijenta tražiti dodatnu dokumentaciju definisanu internim aktima MKD Zdravo, a koja nesumnjivo dokazuje nastanak štete za klijenta MKD Zdravo uslijed vanrednih okolnosti - poplava.

8. Posebne mjere koje MKD Zdravo u smislu ovog Programa može odobriti, mogu biti:

1) Modifikacija postojećih kreditnih obaveza zaključenjem novog ugovora o kreditu kojim su zamijenjene prethodne kreditne obaveze, uz sledeće mogućnosti:

- uvođenje grejs perioda za otplatu glavnice kreditnih obaveza od maksimalno 12 mjeseci,

- produženje krajnjeg roka za otplatu kredita, maksimalno do 12 mjeseci od inicijalno odobrenog roka,
- odobravanje dodatnog iznosa kredita za prevazilaženje trenutnih poteškoća sa likvidnošću,
- prilagođavanje plana otplate srazmjerno smanjenju izvora za otplatu ili prema drugom parametru koji odredi MKD Zdravo,
- kombinacija navedenih mjera, koja može biti odobrena najduže na period od ukupno 12 mjeseci.

2) Moratorijum, odnosno odgodu u otplati kreditnih obaveza na period od maksimalno 12 mjeseci, uz obustavljanje obračuna kamata (redovnih i zateznih) i dodatnih naknada na iznos kreditnih obaveza za vrijeme trajanja moratorijuma. Moratorijum se može ugovarati isključivo za klijente MKD Zdravo kod kojih je zbog vanrednih okolnosti utvrđeno značajno oštećenje ili potpuno uništenje poslovne ili privatne imovine, ili mjesta poslovanja ili stanovanja, tako da isto privremeno ne može služiti primarnoj namjeni, kao i za klijente MKO koji mogu dokumentovati da su radi ovog događaja njihovi prihodi/primanja umanjeni ili će potencijalno biti značajno umanjeni u odnosu na period kada je vršena prethodna procjena kreditne sposobnosti, pri čemu značajno umanjjenje podrazumijeva 100% umanjjenje prihoda/primanja zbog negativnog uticaja poplava iz marta / aprila 2025. godine.

9. Za modificovane kreditne obaveze izvršene u skladu sa stavom 1) iz tačke 8. ovog Programa, kamatna stopa ne može biti veća nego što je bila definisana originalnim, odnosno prethodnim ugovorom, koji se mijenja novim.

10. Dodatne naknade povezane sa modifikacijom kreditnih obaveza izvršenih u smislu stava 1) iz tačke 8. ovog Programa, MKD Zdravo neće naplaćivati.

11. Za promjene prvobitno ugovorenih uslova kredita, MKD Zdravo je u obavezi obezbijediti saglasnost svih ostalih ugovornih strana u kreditnom poslu, kao i poštovanje Zakona o mikrokreditnim organizacijama u dijelu zaštite prava i interesa korisnika mikrokredita.

12. MKD Zdravo će mjere olakšica klijentima fizičkim licima odobravati na osnovu pojedinačnog zahtjeva klijenta uz koji je potrebno dokumentovati smanjenje ili izostanak ličnih primanja usljed vanrednih okolnosti (poplava), odnosno pad prihoda iz poslovne djelatnosti za poslovne subjekte (pravna lica).

13. MKD Zdravo će sa dužnom pažnjom analizirati klijente koji imaju zaduženja u više mikrokreditnih organizacija i/ili banaka, te prilikom definisanja modaliteta posebnih mjera, djelovaće sa drugim kod kojih klijent ima zaduženja u cilju pronalaženja zajedničkog modaliteta za naknadno prilagođavanje realnih mogućnosti otplate kreditnih obaveza.

Ovlašćenja i odgovornosti u provođenju mjera i aktivnosti

14. Ovaj Program posebnih mjera, njegove izmjene i dopune, kao i stavljanje van snage shodno propisima Agencije, donosi Direktor MKD Zdravo.

15. Kreditni službenici MKD Zdravo u okviru svojih redovnih radnih aktivnosti vrše stalno praćenje otplate kredita klijenata, sa posebnom pažnjom na klijente čija se domaćinstva ili poslovni objekti u kojima i oko kojih se obavlja djelatnost za čiju namjenu je odobren kredit kod MKD Zdravo nalaze na poplavljenim lokacijama, i u slučaju zastoja u otplati kredita tih klijenata, kreditni službenici će kontaktirati takve klijente i uputiti ih da podnesu zahtjev MKD Zdravo za posebnu mjeru shodno ovom Programu.

16. Nakon podnošenja zahtjeva za istu od strane klijenta, a prije odobrenja posebnih mjera u skladu sa ovim Programom, kreditni službenik MKD Zdravo je dužan da klijenta transparentno upozna sa mogućnostima korištenja posebnih mjera u MKD Zdravo, svim uslovima i efektima mjera (ponuda). Direktor MKD Zdravo utvrđuje internu proceduru za izradu ponude klijentu koji je podnio zahtjev posebnu mjeru radi odobravanja olakšice u izmirenju kreditnih obaveza shodno ovom Programu.

17. Kreditni službenici će nakon podnesenog zahtjeva od strane klijenta, u roku od 5 radnih dana sačiniti analizu ispunjenosti – opravdanosti zahtjeva koji sadrži sve relevantne pokazatelje, nesporne dokaze o ekonomskoj

ugroženosti poplavama, stanje postojećih kreditnih obaveza, odnosno preostala dugovanja za koja se traži modifikacija posebnom mjerom, te u slučaju utvrđene opravdanosti zahtjeva pristupa izradi ponude klijentu.

18. Uslove ponude za odobravanje posebnih mjera iz ovog Programa (vremensko trajanje, iznos, visina pojedinačne rate i kamate i sl.) MKD Zdravo utvrđuje kreditnom analizom, te analizom očekivanih izvora za otplatu, u skladu sa svojim internim politikama i procedurama.

19. Na osnovu prihvaćene ponude od strane klijenta vrši se modifikacija postojećih kreditnih obaveza zaključenjem novog ugovora sa klijentom i svim učesnicima iz prethodnog kreditnog posla, uz bitne promjene ugovornih uslova kojima se olakšava položaj klijenata u izmirenju kreditnih obaveza prema MKD Zdravo.

Sistem praćenja i izvještavanja o aktivnostima, mjerama i rezultatima u vezi sa njihovom primjenom

20. MKD Zdravo će osigurati praćenje realizacije posebnih mjera, voditi posebne analitičke evidencije na način da sve aktivnosti o odobravanju i ugovaranju posebnih mjera iz ovog programa i njihovi efekti budu pregledni i dostupni za potrebe MKD Zdravo, kao i u svrhu nadzora koji obavlja Agencija.

21. MKD Zdravo će izvještavati Agenciju o efektima primjene posebnih mjera u skladu sa instrukcijom Agencije.

22. Direktor će u okviru svojih nadležnosti izvještavati o realizovanim aktivnostima iz ovog Programa.

Posebne mjere sistema internih kontrola

23. Interni kontrolor organizacije i procesa mikrokreditiranja u MKD Zdravo će vršiti kontrolu dosljedne primjene ovog Programa posebnih mjera.

24. Interni kontrolor će u svoj plan rada uvrstiti interne kontrolne postupke na kvartalnoj osnovi.

25. Kontrolni postupci treba da sadrže segment pridržavanja programa i usvojenih mjera od strane zaposlenih, odnosno pridržavanja uputstava i internih procedura koje propiše direktor vezano za sprovođenje mjera i njihovu realizaciju uključujući kontrolu kreditnih službenika kod praćenja otplate modifikovanih kreditnih obaveza, te davanje prijedloga za poboljšanje sagledanog stanja.

Dokumentovanje kreditnih aktivnosti

26. Sve kreditne aktivnosti, koje uključuju odobravanje posebnih mjera iz ovog programa, dokumentuju se elektronskom i materijalnom evidencijom MKD Zdravo.

27. Nadležni kreditni službenik je obavezan da formira kreditni dosije i kompletira kreditnu dokumentaciju za svakog klijenta kojem MKD Zdravo uvodi posebne mjere definisane ovim programom.

Posebna pravila za upravljanje kreditnim rizikom

28. U slučaju da MKD Zdravo klijentima odobri moratorijum, tada u svojoj evidenciji može ove klijente zadržati u kategoriji klasifikacije sa pripadajućim procentom rezervisanja i klasifikacijom potraživanja koji su bili na datum modifikacije.

29. Nakon isteka perioda na koji je odobren moratorijum, klasifikacija i rezervisanja za očekivane kreditne gubitke se dalje vrše u skladu sa Odlukom o visini i načinu formiranja rezervi za pokriće kreditnih gubitaka mikrokreditnih organizacija.

30. U slučaju da MKD Zdravo klijentu odobri druge posebne mjere iz ovog Programa, smatraće se da je izvršena modifikacija prethodno ugovorenih kreditnih obaveza (uključuje i prethodni plan otplate kredita), te će od dana zaključenja novog ugovora dalja klasifikacija i rezervisanja za očekivane kreditne gubitke modifikovanih kreditnih

obaveza zavisiti od broja dana kašnjenja u otplati modifikovanih kreditnih obaveza shodno Odluci o visini i načinu formiranja rezervi za pokriće kreditnih gubitaka mikro kreditnih organizacija.

Završne odredbe

31. Program stupa na snagu sa danom donošenja i objavljuje se na internet stranici MKD Zdravo, kao i u poslovnim prostorijama MKD Zdravo u kojima se pružaju usluge klijentima.

Banja Luka, 05.05.2025. godine

MKD ZDRAVO
Direktor